

RETRATS DEL NATURAL
RAMON NAVARRO LÓPEZ
HUMORISTA

(129)

FRANCESC MELCION

La conya del Ramon

TONI VALL
BARCELONA

Hi ha fotos que són tresors i la memòria s'hi acumula. El Ramon me n'ensenyava una que té enganxada en una llibreta de records. És en blanc i negre, de la segona meitat dels 80. Ell a l'esquerra, Josep Maria Bachs al mig i Jaume Sorribes –l'etern Senyor Encarregat– a la dreta. Ens movem pel territori mental i emocional de *Filiprim*, esclar, el programa mític de TV3 en què ells tres van establir càtedra, van excel·lir en l'humor televisiu quan només veïem tres canals i tot era un esdeveniment. D'ells tres, només ell continua en aquest món. M'explica que Sorribes era un dels seus millors amics, una persona extraordinària que recorda cada dia.

Sempre és emocionant sentir parlar algú sobre els seus amics i en aquest cas concret reflecteix, a més a més, amb tota l'eloqüència, la importància d'aquell programa. La popularitat màxima li va arribar llavors, però abans ja havia enregistrat uns quants discos de les seves històries humorístiques, en què sempre apareixen telenotícies delirants, homes i dones que no s'entenen i situacions absurdes de la nostra vida quotidiana. Perquè d'això va l'humor segons

el Ramon, de nosaltres mateixos, de les nostres pors, alegries, suspicàcies, maneres de fer, de dir, de parlar, de barallar-nos, d'estar contents i empipats alhora, de no saber mai qui som ni on som. L'estupefacció té a veure amb la riallada, prendre's la vida amb humor és la millor manera de viure d'acord amb la mesura més raonable d'intel·ligència.

Als deu anys ja va fer de pallaso seriós en una funció escolar a La Salle Condal i va veure clara la vocació dels escenaris, que mai més ha abandonat. Va estudiar enginyeria industrial i durant catorze anys va treballar a la Thompson, la famosa marca de televisors i de components electrònics. Va fer també dos màsters a Esade sense perdre mai de vista la preferència per les persones abans que per les màquines. Així li agrada explicar-ho, avantposant el tracte humà també en una fàbrica de màquines. I les persones les coneix bé, de la proximitat sempre n'ha sabut treure suc. Com aquella vegada a la vella Cova del Drac del carrer Tuset, devia ser cap al 1966. Hi actuaven els Setze Jutges i ell, visitant habitual, amb prou feines tenia vint anys. Entre les actuacions explicava històries d'humor i la gent reïa. Josep Maria Espinàs, *jutge* número 3, amb ull clínic, li suggereix que ho faci regularment. Així esdevé presentador de recitals de la Nova Cançó i també membre del

Respecte
Navarro
defensa que,
amb
complicitat, un
pot enriure's
de tot

Trajectòria
Ha passat per
programes de
TV3 i de totes
les emissores
de televisió
estatals

Grup 2000, germà petit dels Setze Jutges. A la llibreta de records hi té programes de mà i fotografies de l'època, com una del 18 d'abril del 1968, el dia que abans d'un recital al Palau de la Música la censura li prohibeix dir res com a presentador. I així ho fa, puja a l'escenari, no diu res, fa un eloqüent gest de silenci amb la mà, la gent ho entén tot i aplaudeixen.

Tornada als escenaris

Quan la seva vida, avançats els anys 70, estava més aviat enfocada cap a l'electrònica que cap a l'espectacle, la casualitat el torna a empènyer cap a dalt de l'escenari. És al Wahiwa Paradise, l'antic El Papagayo de Don Chufo, a la ronda General Mitre. El que havia de ser una substitució de cap de setmana es va allargant i prolongant fins que es fa imprescindible i li proposen enregistrar el primer disc. Com que la cosa rutlla, acabarà deixant la Thompson per dedicar-se de ple a la conya marinera. I serà decisiva la complicitat amb Josep Maria Bachs, que primer el fitxa per a un programa a Televisió Espanyola i després per al seu recordadíssim *Tres i l'astròleg*, a les aïlles de TV3. Seran set anys ininterromputs al seu costat: *Filiprim*, *Diciopinta* i *Dos quarts de Bachs*. També *Com a casa* i *Efectes secundaris*.

El Ramon es fabrica una marca de la casa, una manera particular

d'explicar i d'explicar-se: "Amb respecte i complicitat un pot enriure's de tot. Primer m'enfoto de mi i després ja veurem". Mary Santpere li va dir un dia que triomfaria perquè posseïa el do més preuat de l'humorista, la naturalitat. Ha passat també per totes les televisions estatals, ha escrit guions per a *Esto es espectáculo* i *Vídeos de primera*, ha conegut tothom en el microcosmos atabalat i exigent dels còmics. Té una estimació especial per l'Eugenio, amb qui pensaven acudits plegats i se'ls repartien com a bons amics.

"¿Coneixes algun pintor que s'hagi retirat?", m'etziba. Continua fent gales i viatjant pels pobles, i visita també el *Divendres* de TV3. Té mono d'escenari i d'escriptura i em confessa que li hauria agradat ser periodista. A més de fer riure la gent també té una faceta més seriosa, de divulgador i conferenciant. I s'enrecorda del dia que el gran Jaume Perich –gloriós guionista de *Filiprim*– li va retreure amb bon humor que ell s'escarrassava de valent a pensar coses gracioses davant d'una màquina d'escriure i que en canvi tothom es trencava de riure quan el veien aparèixer amb el carro d'anar a comprar i la camisa de quadres taronges i negres afirmant que els d'Alianza Popular estaven planejant canviar el nom a Lloret de Mar per posar-li Lorito de Mar. —